

Ons Pensioen

TIJDSCHRIFT VAN DE BPP: BELANGENVERENIGING
PENSOENGERECHTIGDEN PENSOENFONDS ZORG EN WELZIJN

**Hopelijk pakt het pensioenakkoord straks
goed uit voor ons!**

Prettige feestdagen

BPP

Belangenvereniging
Pensioengerechtigden
Pensioenfonds Zorg en Welzijn

nummer 4, jaargang 34, 4e kwartaal 2020

Belangrijke rol voor Koepel Gepensioneerden bij onderhandelingen pensioenakkoord

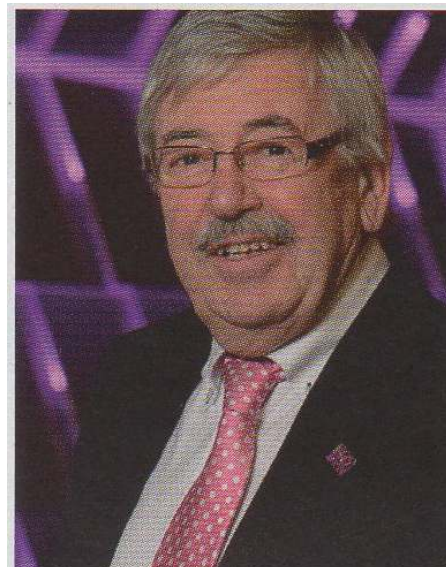
Auteur: Roelof Jan Mulder

Corona, ik kan het woord langzamerhand niet meer horen, heeft ook binnen de redactie toegeslagen. Mijn vrouw en ik hadden bij vrienden op Corona afstand gezellig gegeten toen de gastvrouw een paar dagen later belde. "Sorry jongens maar ik ben positief getest." Aangezien mijn vrouw zich ook niet goed voelde de GGD gebeld. Verstandig om je even te laten testen was het advies. Zo gezegd zo gedaan. Uitslag: ook positief. Toen ik ook maar naar de teststraat. Om half negen 's avonds in Rosmalen. Stonden nóg twintig auto's. Gelukkig vrij snel aan de beurt, in de grote hal splitste de rij auto's zich namelijk in drieën. Vriendelijke mevrouw porde een stokje in mijn neus en een ander stokje achter in mijn keel en dat was het. Doorrijden maar. Uitslag als je positief bent de volgende dag. Volgende dag niets gehoord dus ik ging ervan uit dat er niks aan de hand was. Had ook geen ernstige verschijnselen, geen koorts, etc. Twee dagen later maar eens gebeld met de GGD. Helaas mijnheer, u bent positief getest. Op de vraag waarom ik niet eerder was gewaarschuwd was het antwoord dat ze het zo vreselijk druk hadden. Gelukkig hadden wij beiden maar hele lichte verschijnselen, maar je moet er niet aan denken dat het veel ernstiger zou zijn geweest. Nu tien dagen in isolatie en daarna nog altijd oppassen. En dat midden in de periode waarin het blad gemaakt moest worden. Daarom alle redactieleden veel dank omdat ze zo snel voor me zijn ingesprongen.

Absolute voorwaarde

Voor u ligt het decembernummer. Natuurlijk veel aandacht voor de voortgang in het Pensioenakkoord. De Koepel Gepensioneerden, waar de BPP

ook bij is aangesloten, heeft het voor elkaar gekregen om nu samen met andere sociale partners daadwerkelijk betrokken te worden bij de verdere uitwerking van het akkoord. Bijvoorbeeld met betrekking tot de prangende vraag hoe een en ander moet worden geïnterpreteerd de komende vijf jaar. Die staan er namelijk voor, alvorens het akkoord volledig geïmplementeerd is en ook de fondsen er klaar voor zijn om met de nieuwe methodiek te werken. Blijven we het slachtoffer van de huidige rekenrente methodiek met alle kansen op kortingen van dien? Of wordt daar een oplossing voor gevonden? Als het aan de Koepel ligt, is een oplossing voor dit probleem een absolute voorwaarde om verder te gaan met de onderhandelingen over het nieuwe akkoord. Lees het stuk van Jaap van der Spek, medevoorzitter van de Koepel, op pagina 7 en 8. Onze voorzitter staat stil bij het leed dat Corona deze dagen heeft aangericht bij vooral ouderen. En het feit dat dit juist bij de feestdagen zo schrijnend manifest wordt. Maar ook bij de vele positieve initiatieven die plotseling overal ontstaan, om burens te helpen bijvoorbeeld of een bloemetje te brengen bij een eenzame oudere. Eric van Eck heeft een helder stuk geschreven over zinnige of onzinnige zorg. En Joop Blom over het ontstaan van het zorgsysteem in Nederland zoals het nu functioneert. Interessant om dat nog eens terug te lezen. Wat bijvoorbeeld te denken van de marktwerking in de zorg? Tot slot het kerstverhaal op pagina 14 over een gecompliceerde familiegeschiedenis. Wij van de redactie wensen u allen ondanks alles fijne feestdagen en een heel succesvol en gezond nieuwjaar.

Ons Pensioen

Inhoudsopgave

2. Van de redactie:
Belangrijke rol voor Koepel Gepensioneerden bij onderhandelingen pensioenakkoord
3. Inhoudsopgave en colofon
4. Van de voorzitter:
Een onvergetelijk jaar
5. Van de bestuurstafel:
Ledenwerfcampagne 'Leden werven leden', overleg pensioenakkoord, goed bestuur voor PFZW
7. Koepel Gepensioneerden gaat moedig voort op de weg naar een (mogelijk?) nieuw pensioenstelsel
8. Onderzoek: hoe denkt u over de BPP?
9. Column:
De nieuwe God mag je kennelijk niet beledigen
10. (On)zinnige zorg
11. Ingezonden:
'Old lives matter' - ook wij doen er toe!!
12. Ergert u zich ook zo?
13. Audrey's DeliCasa:
Portobello met gorgonzola en tijm in bladerdeeg
14. Kerstverhaal
16. Zorg om de zorg
17. De ontwikkeling van de curatieve zorg in Nederland
18. Met de trein naar Nieuw-Zeeland: Tokio
20. Over de BPP

Colofon

Tijdschrift van de Belangenvereniging Pensioengerechtigden Pensioenfonds Zorg en Welzijn (BPP).

Aangesloten bij de Koepel Gepensioneerden.

Website

www.pfzw-belangenvereniging.nl

Redactie

Hoofd- en eindredacteur

Roelof Jan Mulder, tel. 06-53842210, e-mail roelof.j.mulder@planet.nl

Redacteuren

Jaap van der Spek, Eric van Eck, Pierre Thijssen

Medewerkers

Audrey, Joop Blom

Afbeeldingen

Pixabay.com, Flickr.com, unsplash.com. Voorpagina: hertniks.unspash.com

Druk en verzending

Editoo

Verantwoording

Ledenblad *Ons Pensioen* verschijnt vier keer per jaar. De meningen en visies in dit blad zijn niet noodzakelijkerwijs die van het verenigingsbestuur. De redactie streeft ernaar de onderwerpen vanuit een breed en divers perspectief te behandelen. Het is aan de lezer om zelf tot een oordeel te komen.

Overname van (delen van) artikelen is toegestaan mits met bronvermelding. De redactie plaatst met regelmaat reacties, artikelen en meningen van lezers. Bijdragen kunnen worden gezonden naar roelof.j.mulder@planet.nl. De redactie behoudt zich het recht voor de reactie niet, dan wel ingekort te plaatsen zonder daarover vooraf met de inzenders te overleggen. De redactie werkt met een redactiestatuut.

Een onvergetelijk jaar

Auteur: Liesbeth Schaap

De meeste bomen zijn ofwel prachtig geel, roodbruin, nog een beetje groen ofwel bijna kaal wanneer ik deze column schrijf. Mijn gedachten gaan terug naar de voorliggende maanden.

Onvoorstelbaar

Wat een jaar is 2020 tot nu toe. Wie had kunnen voorspellen dat er zoveel zaken in dit jaar zouden veranderen. De grootste invloed heeft naar mijn idee het Covid-19 virus gehad met ongekende gevolgen voor heel veel mensen op de wereld en ook in Nederland. Veel verdriet bij allen die een geliefde of soms zelfs meerdere geliefden verloren door het virus. Wat een verdriet en hoe daar mee verder te gaan. De onzekerheid van al dan niet voldoende capaciteit van de ziekenhuizen. Vele banen die plotseling verdwenen als sneeuw voor de zon. Het niet zomaar familie of vrienden kunnen zien in grotere verbanden en soms zelfs niet één op één. Vrijwel onvoorstelbaar en toch echt de realiteit dit jaar. Het is ons allemaal overkomen en allemaal zullen we er mee om (moeten) gaan, hoe moeilijk of hoe lastig soms. Ik hoop dat het voor u enigszins te doen is tot nu toe.

Veerkracht en vertrouwen

Anderzijds is de veerkracht van velen en het vertrouwen in elkaar goed zichtbaar in deze buitengewone omstandigheden. Mooie initiatieven zijn ontstaan en gaan nog steeds door. Ik denk hierbij onder andere aan spontane (buren-)hulp voor mensen die door de omstandigheden beperkt waren en zijn in hun bewegingsvrijheid. Het maakt op mij de indruk alsof er meer tijd is ontstaan en af en toe verder te denken dan de eigen voorkeur. Dat is mooi en wellicht herkent u dit.

Daarnaast denk ik aan al die professionals in de zorg die afgelopen voorjaar hebben klaar gestaan om zorg te verlenen aan de ernstig zieken die het virus hadden opgelopen. In deze

herfst blijken ook zij opnieuw over veerkracht te beschikken en vertrouwen in elkaar om aan de slag te gaan en de juiste zorg aan hun patiënten te geven. Hierbij mogen wij de professionals in de verpleeghuis- en thuiszorg zeker niet vergeten. Zelfs onder de niet ideale beschermingsomstandigheden hebben zij zoveel mogelijk hun zorg verleend aan de mensen die dat nodig hadden. Ook nu weer en gelukkig onder betere beschermingsvoorwaarden.

Hoofdpijnen nieuw pensioenakkoord zwart op wit

Ondanks alle indrukwekkende perikelen in dit bewogen jaar 2020 zijn ondertussen wel de hoofdpijnen voor een nieuw pensioenstelsel zwart op wit gekomen. Dat is nodig en betekent dat er nu gewerkt moet worden om vele nadere keuzes te maken om tot een meer precieze uitwerking te komen. Daar wordt hard aan gewerkt door veel betrokkenen, ook door uw BPP die via de Koepel Gepensioneerden probeert de belangen van ouderen in dit proces een goede plaats te geven. Hoe de resultaten er uiteindelijk uit zullen zien, valt nog niet te voorspellen. Aan de inzet van onze afvaardiging zal het niet liggen om een goed resultaat te bereiken, daarvan ben ik overtuigd. De uitkomst van de uitwerking van het pensioenakkoord is op dit moment ongewis.

Minder ongewis is het feit dat de prachtige kleuren van de herfst over enige tijd overgaan in die van de winter. Kale bomen en misschien wel gladde wegen. Zoals altijd kunnen we daarna rekenen op de natuur die zal leiden naar een nieuw voorjaar. Een goed vooruitzicht.

Graag wens ik u veel gezondheid, goede feestdagen en een goede start van het komende nieuwe jaar toe.

Graag wens ik u veel gezondheid, goede feestdagen en een goede start van het komende nieuwe jaar toe.

Van de Bestuurstafel

Auteur: Cees Michielse

In de afgelopen maanden heeft het bestuur van de BPP zich geconcentreerd op de uitwerking van de plannen om de ledenwerving een extra impuls te geven. Natuurlijk hebben ook de vele onderhandelingen over de pensioenplannen de volle aandacht gekregen.

Binnen PFZW is een discussie gaande over de gewenste veranderingen in de besturing van het fonds, die zeker ook de positie van de gepensioneerden raken. Bovendien is met de pensionering van Peter Borgdorff als directeur pensioenbureau per 1 januari 2021 aandacht besteed aan zijn vertrek en tegelijkertijd kennis gemaakt met zijn opvolger John Landman.

De ledenwerfcampagne

Het afgelopen half jaar is het aantal aanmeldingen van nieuwe leden gelukkig enigszins toegenomen. Maar toch nog steeds niet voldoende om het grote aantal beëindigingen van veelal heel oude leden, door sterfte en opnames in een verzorgingstehuis, volledig te compenseren. Corona heeft ook hierop heel herkenbaar invloed. De BPP wordt in veel situaties gewaardeerd vanwege de ter zake kundige onderbouwing van onze standpunten. Maar voor invloed aan de onderhandelingstafel speelt daarnaast ook altijd de macht van het aantal leden dat je vertegenwoordigt een rol. En nog te veel gepensioneerden zijn onvoldoende op de hoogte van het belang daarvan. Een belangrijke rol speelt daarbij dat we voor onze ledenwerving sterk beperkt zijn, omdat we niet over de gegevens beschikken wie tot onze doelgroep behoren. Wij zijn dan ook afhankelijk van de actieve inzet daarbij van onze leden. Zie daarvoor elders in dit blad de informatie over onze campagne die loopt tot 1 april 2021.

Onderhandelingen over het pensioenakkoord

Op dit moment vinden de

onderhandelingen plaats op landelijk niveau met de overheid en sociale partners. Het accent ligt op de wetgeving en een mogelijk aangepast financieel toetsingskader voor de overgangperiode tussen 2021 en 2026. Die onderhandelingen, waarover elders in dit blad meer, worden gevoerd door de Koepel Gepensioneerden, maar ons bestuur is vanzelfsprekend betrokken bij de voorbereidingen. We leveren een grote actieve inbreng doordat twee van onze bestuursleden bijna dagelijks betrokken zijn bij dit traject.

Meer dan in het verleden worden we daadwerkelijk betrokken. Er is brede erkenning gekomen dat zonder draagvlak onder ook de gepensioneerden de wetgeving en de uitvoering van het pensioenakkoord wel erg riskant wordt. Uiteindelijk is zowel de uitkomst van die landelijke onderhandelingen, als daarna ook de uitvoering en uitwerking op het niveau van de pensioenfondsen, bepalend voor ons eindoordeel.

Goed bestuur voor PFZW

In dat kader is het goed dat binnen ons eigen pensioenfonds momenteel druk wordt nagedacht over de vraag op welke wijze het bestuur van het fonds de komende jaren het best kan worden vormgegeven. Dit om tijdig tot een kwalitatief hoogstaande invulling van het beleid te komen, dat recht doet aan de goede reputatie die PFZW op dit punt altijd al heeft gekend. Verschillende punten maken het noodzakelijk van tijd tot tijd te herijken of de bestaande besturing nog optimaal is. Denk aan de grote uitdagingen rondom de invoering van een nieuw pensioenstelsel, de verdere verbetering van de communicatiefunctie die daarvan een essentieel onderdeel is en de voortgaande veranderingen in het beleggingsbeleid met een accent op vergroening en verduurzaming.

Voor ons zijn vooral ook van belang de taak- en samenstelling van de pensioenraad en de wijze waarop de pensioenregeling bij PFZW tot stand komt. Naast natuurlijk een oordeel over het beleid als totaal.

PFZW kent de unieke situatie dat de pensioenregeling van oudsher binnen het pensioenfonds zelf tot stand komt. Maar een zuivere governance vergt wel dat de inhoud van de regeling een zaak is van de sociale partners. Het pensioenfondsbestuur kan die opdracht pas aanvaarden nadat zaken als uitvoerbaarheid, evenwichtigheid en financiering als juist worden beoordeeld.

Voor de invoering van de stelselwijziging moet bij het invaren van de oude rechten sprake zijn van evenwichtigheid. De belangen van gepensioneerden zijn daar volop aan de orde. De minister kondigt wat dat betreft aanscherping en verbetering van de positie van het verantwoordingsorgaan (bij PFZW is dat de Pensioenraad) aan, maar de concrete uitwerking ontbreekt. Het pensioenakkoord bakent bovendien naar ons oordeel te weinig de taken af tussen sociale partners en pensioenfondsen. Wat ons betreft gaan de sociale partners over de opbouw en financiering van de nieuwe rechten, maar de mogelijke herverdelingsaspecten zijn de volle verantwoordelijkheid van de pensioenfondsbesturen en daarmee van hun inspraak organen.

Het is maar goed dat de BPP op basis van het ledental in ieder geval ook de komende periode weer een zetel heeft in de Pensioenraad. Die zetel zal op onze voordracht opnieuw door Cees Michielse worden bezet, terwijl Jaap van der Spek plaatsvervangend lid zal blijven.

Afscheid Peter Borgdorff en aantreden John Landman

Peter Borgdorff gaat per 1 januari van een welverdiend pensioen genieten, na vele jaren directeur van het bestuursbureau van PFZW te zijn geweest en daarmee zeker ook in belangrijke mate het gezicht van ons fonds naar buiten.

Peter is altijd zeer toegankelijk geweest. Niet alleen omdat hij altijd goed aanspreekbaar was, onze algemene ledenvergadering bijna altijd bezocht en ook naar de Pensioenraad toe zeer open communiceerde. Belangrijker nog was in onze ogen de gave waarmee hij ingewikkelde zaken zo wist weer te geven dat die ook voor de achterban begrijpelijk werden. En dat altijd op een wijze waarbij onmiddellijk duidelijk was dat hij zich echt betrokken toonde bij de mensen waarom het gaat en bij de zorgsector als geheel.

Met zijn opvolger John Landman hebben wij nog maar net kennis gemaakt in zijn nieuwe functie. Hij en wij zijn er ons van bewust dat het een hele uitdaging is om na zo'n voorganger deze voor hem nieuwe rol te gaan vervullen. Wij hebben daar echter op basis van de eerste kennismaking, die voor enkele van onze bestuursleden een hernieuwde kennismaking inhield, alle vertrouwen in.

Peter Borgdorff

John Landman

Doe mee: Actie 'Leden werven leden'

Tot 1 april 2021 hebben wij een aantrekkelijke actie: 'Leden werven leden'. Wanneer u twee nieuwe leden werft, ontvangt u als aanbrenger een cadeaubon twv € 25,-.

Met "Leden werven leden" zet de BPP in op een uitbreiding van het aantal leden. Deze uitbreiding is dringend nodig om onze zetel in de Pensioenraad te behouden, het

verantwoordingsorgaan van Pensioenfonds Zorg & Welzijn. Zo kunnen we invloed blijven uitoefenen op het pensioenbeleid van het fonds. Tot nu toe heeft de actie al vijftien nieuwe leden opgeleverd. Maar het kan altijd meer! Want hoe meer leden, hoe meer gewicht de BPP in de schaal kan leggen bij de verdere uitwerking van het pensioenakkoord. Ook de mogelijke verlaging van uw pensioen heeft onze aandacht en niet te vergeten uw individuele belangenbehartiging. Dus doe mee met onze ledenwerfactie!

Wat houdt de actie in?

Bij het aanbrengen van **twee** nieuwe leden binnen de looptijd van deze actie

Denk aan uw contributie

De afgelopen maanden hebben vele van onze leden gelukkig aan hun verplichtingen voldaan en de jaarcontributie van € 11,- of in geval van partnerleden van € 5,50 over te maken. Een aanzienlijk aantal heeft zelfs zoals gebruikelijk een wat hoger bedrag dan gevraagd betaald, waarvoor onze dank.

Bij deze een oproep aan die leden die de betaling nog niet hebben gedaan, dit alsnog te doen op het bankrekeningnummer van de BPP: NL83INGB0004552579.

ontvangt u als aanbrenger een cadeaubon van € 25,-. Is het u gelukt om twee leden te werven? Dan geeft u dit eenvoudig aan ons door via het aanmeldformulier op onze website www.pfzw-belangenvereniging.nl. U vult de gegevens in van de twee nieuwe leden en ook van uzelf. Lukt dit niet digitaal, dan kunt u de gegevens telefonisch doorgeven aan ons bestuurslid Baukje Vegter. Haar mobiele nummer is 06-82264346. Ook voor alle vragen over de ledenwerving kunt u bij haar terecht. **De actie loopt tot 1 april 2021.**

Meer informatie

Zie www.pfzw-belangenvereniging.nl/ledenwervenleden

Daar kunt u ook onze speciale ledenwerffolder aanvragen.

Koepel Gepensioneerden gaat moedig voort op de weg naar een (mogelijk?) nieuw pensioenstelsel

Auteur: Jaap van der Spek

Het is alweer maanden geleden (begin juli) dat de sociale partners en minister Koolmees een pensioenakkoord bereikten. Voordat de uitwerking zou kunnen worden omgezet in concept wetsteksten moest er nog veel gebeuren. Door actief te bellen met Kamerleden is het gelukt om de minister op de Kamerbehandeling te laten toezeggen dat de seniorenorganisaties in het uitwerkingstraject zouden worden meegenomen. De Kamer stemde in met een hoorzitting om goed beslagen ten ijs te komen als de conceptteksten in de Kamer worden behandeld.

Hoe nu verder?

Het besluitvormingstraject ziet er als volgt uit:

-Medio december zijn de concept wetsteksten online beschikbaar voor consultatie. Particulieren en organisaties kunnen dan hun reacties insturen. Hoeveel tijd daarvoor staat is nu nog niet duidelijk.

-In het voorjaar zullen de teksten beschikbaar komen voor behandeling en besluitvorming in de Tweede en Eerste Kamer. Waarschijnlijk zal de besluitvorming nog niet afgerond zijn voor de Tweede Kamer verkiezingen op 17 maart 2021.

-Afronding besluitvorming Tweede Kamer vóór de zomervakantie. Of het gaat lukken ook de Eerste Kamer erover te laten beslissen is nog onzeker. In ieder geval is de afronding van de wetgeving en de plaatsing in de Staatscourant gepland voor 2022. Minister Koolmees zou natuurlijk liever het wetgevingstraject vóór de verkiezingen hebben afgerond. Het is immers niet zeker hoe de verhoudingen in de Tweede Kamer na de verkiezingen zullen zijn, maar een zorgvuldig traject gaat boven alles. Al was het alleen maar om een negatieve juridische nasleep te voorkomen.

Dat laatste is één van de belangrijkste punten in het lopende proces. Hoe kan worden voorkomen dat (vele) juridische procedures worden aangespannen? En als ze toch worden gestart, hoe kan dan worden voorkomen dat de rechter in

het nadeel van de wetgever zal beslissen.

Op dit moment loopt een procedure tegen de staat, aangespannen door een paar organisaties. Daarbij wordt de gang van zaken in Nederland tegen het Europese licht gehouden. De uitspraak van de Nederlandse rechter wordt 12 februari 2021 verwacht.

Rol Koepel Gepensioneerden

Tot juli is de Koepel Gepensioneerden onderdeel geweest van de klankbordgroep jong/oud. Deze klankbordgroep sprak met de stuurgroep en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het tot stand komen van het pensioenakkoord. In de laatste fase is het klankborden niet goed gegaan, omdat feitelijke documentatie en conceptteksten ontbraken. Op aandringen van de Koepel Gepensioneerden is de minister in de Tweede Kamer uitgedaagd om het in de uitwerkingsfase anders te doen.

Er zijn inmiddels verschillende overleggen geweest met de 'oude' stuurgroep en met de minister zelf. De sociale partners hebben in de hoofdlijnennotitie van de minister de taak gekregen om de transitie en de overbruggingsperiode samen met de minister goed te regelen, zodat die kunnen worden meegenomen in wetgeving. De seniorenorganisaties hebben aangegeven dat het vaststellen van de premie en de opbouw van

pensioenen welliswaar een zaak is van sociale partners; maar dat de oplossingen voor de komende jaren alles te maken hebben met de verdeling van het pensioenvermogen. En dat de gepensioneerden daarin direct belanghebbenden zijn. Daarom moeten die daadwerkelijk bij het wetgevingstraject worden betrokken.

Draagvlak realiseren en vertrouwen in het stelsel herwinnen

Dat wij betrokken worden, is van belang om drie hoofdredenen: om draagvlak voor de vernieuwing te realiseren, om het vertrouwen in het hele stelsel te herwinnen en om juridische procedures te voorkomen. Dan wel, dat wordt voorkomen dat alles via de rechter weer op losse schroeven komt te staan, waardoor we blijven zitten met het huidige financiële toetsingskader. En dus met die onmogelijke risicovrije rente (als rekenrente) en hoge kortingen van 10 tot 20% de komende jaren.

Het doel van de gesprekken met de minister kent vier belangrijke thema's:

- Het zodanig aanscherpen van het voorziene nieuwe pensioencontract, dat gepensioneerden profiteren van de bedoelingen om indexatie dichterbij te brengen. Inbegrepen is de kans op kortingen wanneer het in de financieel-economische wereld niet goed gaat.

- Het zodanig verdelen van het collectieve pensioenvermogen over de individueel toe te rekenen vermogens, dat dit voor alle generaties evenwichtig is. Zo vindt herstel plaats van de huidige onevenwichtigheid (het zogenoemde invaren), die is ontstaan door te lage premies. Gepensioneerden zien mede door hen tot stand gekomen pensioenvermogens wegvloeien naar de jongeren. Ook hebben vooral zij het risico van de lage rente gelopen. Daardoor is geld in de pensioenfondsen verschoven van oud naar jong.

- In de overbruggingsperiode zouden (onnodige) kortingen desastreus zijn voor het vertrouwen in het huidige stelsel. Dat geldt zeker ook voor het toekomstige stelsel. Kortingen moeten dus worden voorkomen. Bovendien is het verstandig ook de komende zes jaren tot aan de invoering van het nieuwe stelsel enig indexatie (groei) perspectief te realiseren. Op dit moment wordt naarstig gezocht naar fatsoenlijke oplossingen. De minister heeft al heeft toegezegd dat de regels van het nieuwe contract kunnen worden gebruikt om de oplossingen te vinden. In dat nieuwe contract is er geen sprake meer van de risicovrije rente. Die wordt vervangen door het zogenoemde projectierendement. Oftewel: de voorzichtige schatting van de toekomstige rendementen, die ook gebruikt wordt voor de vaststelling van de premie. Het wordt nog een strijd om het huidige financiële toetsingskader te omzeilen, maar we kunnen het ons niet veroorloven dat er de komende jaren zal worden gekort.

- De positie van het verantwoordingsorgaan bij

pensioenfondsen zal in verband met de overgang worden versterkt. Zo kan bij het invaren door pensioenfondsen worden voorkomen dat individuele bezwaren daartegen juridisch kunnen worden opgevangen. Voor de gepensioneerden is het uitermate belangrijk dat hun positie in de besturen en de verantwoordingsorganen wordt versterkt en dat de Raad van Toezicht zwaarder op evenwichtige verdeling kan toetsen.

Gelukkig hebben pensioenjuristen in een ronde tafelgesprek met de Tweede Kamer aangegeven, dat het invaren en de oplossingen voor de overbruggingsperiode (het zogenoemde ingroeipad) juridische problemen kan opleveren. Dat gebeurt als een zeer relevante partij, de vertegenwoordigers van de gepensioneerden, niet akkoord kan gaan met de gevonden oplossingen. Ook de Koepel Gepensioneerden heeft daar in de ronde tafelgesprekken nadrukkelijk op gewezen. Daardoor staat er nu extra druk op de minister om de gepensioneerden serieus te nemen.

Concept wetgeving uitgesteld, eerst overleg met seniorenorganisaties

Dat het nu serieus is, blijkt wel uit het feit dat de conceptwetgeving eerst eind november beschikbaar zou zijn voor de online consultatie, maar dat die is uitgesteld omdat er eerst indringend met de seniorenorganisaties moet worden gesproken (Koepel Gepensioneerden, ANBO en KBO-PCOB met op de achtergrond de gepensioneerden van FNV en CNV). Er is nog een lange weg te gaan. Eerst naar de concept wetgeving en daarna richting politici in Tweede en Eerste Kamer om eventueel de wetsteksten aan te passen. En... de verkiezingen komen eraan. Dus volop mogelijkheden om van alle kanten druk uit te oefenen.

Onderzoek: hoe denkt u over de BPP?

Het bestuur van de BPP wil graag een aantal vragen stellen aan u, omdat wij het belangrijk vinden te luisteren naar onze leden. Vragen als: waarom werd u lid van de BPP, bent u tevreden over hoe wij u informeren, leest u Ons Pensioen en onze e-mail nieuwsbrief, heeft u adviezen voor ons?

In het eerste kwartaal van 2021 bellen wij 75 leden. We worden daarbij geholpen door een bureau. De resultaten van ons onderzoek koppelen wij in het tweede kwartaal terug aan de leden van de BPP. Wij hopen van harte dat u aan ons onderzoek mee wilt doen als u wordt gebeld.

De nieuwe God mag je kennelijk niet beledigen

Auteur: Jaap van der Spek

Er gebeuren afschuwelijke dingen, waarbij mensen het slachtoffer worden van anderen die hun frustratie en gekte omzetten in geweld. Fysiek geweld, maar ook geestelijke en anderszins knellende vernieling van mensen. In een fatsoenlijke samenleving zullen we er altijd tegen moeten strijden. Dat betekent dat je gewelddadige acties en reacties niet kunt tolereren en dat je ertegen moet optreden via de rechter. Wetten, regels en rechters zijn bedoeld om met elkaar samen te kunnen leven en om overtredingen af te straffen. Bedoeld om ons op het rechte pad te houden binnen de afgesproken fatsoenlijke manier van samenleven.

De nieuwe God

Het nieuwe sleutelwoord van vandaag is 'vrije meningsuiting' met als ondertitel, dat je het recht hebt op alle mogelijke manieren in woord, geschrift en tekening alles te zeggen wat je gezegd wilt hebben. "Dat moet kunnen", hoor je overal! "Waag het niet om het vrije woord in te perken, want dan tast je het fundament van ons bestaan aan". Als je de debatten over dit onderwerp hoort, dan lijkt er een nieuwe, algemeen erkende God te zijn ontstaan. Kom niet aan de vrije meningsuiting, want dan tast je die Godheid aan.

Nergens, ook niet in de talkshows bij de NPO, hoor je de vraag stellen of deze God wel onaantastbaar zou moeten zijn. Stel je voor dat je deze God beledigt??

Maar niemand heeft het over de andere kant van de medaille. Het verband met de waarden en normen, die we in dit land koesteren. Er zijn zelfs mensen en sommige politieke partijen die er niet voor terugdeinzen om immigranten te weigeren, omdat verondersteld wordt dat zij een inbreuk zullen gaan maken op onze identiteit. Historie, (christelijk sociale) waarden en normen staan daarbij centraal. Ik laat de historie even

liggen, want als we wat langer terugkijken, dan zien we helaas ook heel veel vormen van onverdraagzaamheid, machtsdenken, geweld en ongelijkwaardigheid.

Maar als we het over waarden en normen (misschien zelfs deugden) hebben, welke bedoelen we dan eigenlijk? Gaat het om respect voor de medemens? Gaat het over het omzien naar elkaar? Gaat het om fatsoen? Gaat het om luisteren naar wat de ander beweegt? Gaat het om de vraag hoe we het beste met zo heel veel mensen in een klein land samen kunnen wonen en leven en wat daarvoor nodig is? Gaat het om liefde in plaats van vijandschap? Gaat het om verbinden of om het ophitsen tot en het aanscherpen van tegenstellingen en uitersten?

In een land als Nederland wordt het leven onmogelijk als we elkaar letterlijk of figuurlijk in de hoek duwen of zelfs de tent uitvechten. Samenleven betekent nu eenmaal dat je regels en wetten nodig hebt en dat je rekening houdt met anderen.

Een demonstrante hoorde ik zeggen, dat zij zelf wel zou uitmaken wat ze doet: "Als ik niet geloof in coronamaatregelen, dan hoef ik me er ook niet aan te storen". Zoiets als: Als ik het fijn vind om 250 kilometer per uur op de snelweg te rijden, of door rood licht te rijden, dan moet dat toch kunnen? Tja, waarom zou je rekening houden met anderen?

Vrijheid van meningsuiting is een groot goed, maar kent wat mij betreft toch echt grenzen. Het wordt tijd dat we het met elkaar daar ook een keer over gaan hebben.

Wat mij betreft is de grens daar, waar anderen pijn wordt gedaan, waar, vaak ook bewust, anderen letterlijk en figuurlijk tegen de schenen wordt geschopt. Valt daar beledigen onder? In politiek Den Haag en in de media lijkt het antwoord: "Nee, natuurlijk niet". Maar tegelijk ook klinkt door: "Behalve als je de God van de vrije meningsuiting beledigt". Dan staan we op onze achterste benen.

(On)zinnige zorg

Auteur: Eric van Eck

Sinds het op gang komen van de tweede coronagolf wordt ons op tv en via de pers met regelmaat gemeld dat de reguliere zorg in het gedrang komt. Dat klinkt ernstig. Ook tijdens de eerste golf was dat het geval en ook toen sloegen dokters alarm, met name cardiologen. Zoals Bert Keizer, filosoof en arts bij het Expertisecentrum Euthanasie in zijn column in *Trouw* schreef (24 april 2020), zou je verwachten dat de sterfte aan andere ziekten dan corona sterk zou toenemen. Anders dan in sommige andere landen vond het CBS echter geen aanwijzingen dat er ook veel extra mensen zijn overleden aan 'uitgestelde zorg', het uitstellen van behandelingen door de coronacrisis. In maart en april overleden er juist minder mensen aan kanker en hart- en vaatziekten dan in eerdere jaren (*Volkskrant*, 31 juli 2020). We zien dat ook bij artsenstakingen in de VS en Israël. In een artikel in het tijdschrift *Social Science and Medicine* van december 2008 beschrijven de auteurs dat het drastisch verlagen van medische activiteit geen of zelfs een positief effect heeft op de sterftcijfers. Er werd overigens tijdens die stakingen wel noodhulp geboden.

Onzinnige zorg

Medisch ingrijpen lijkt niet altijd heilzaam. Er zijn studies die aangeven dat ongeveer de helft van de diagnostische verrichtingen en behandelingen in de medisch-specialistische zorg geen bewezen effect of meerwaarde heeft voor de patiënt. Die zorg legt wel beslag op de zorgcapaciteit en wordt vanuit het basispakket vergoed. Burgers betalen verplicht premie voor hun basisverzekering en mogen verwachten dat die wordt gebruikt voor zorg die noodzakelijk en effectief is.

foto: algemene rekenkamer

Zinnige zorg

Om deze kosten terug te dringen is in 2013 het programma 'Zinnige Zorg' gestart, dat wordt uitgevoerd door het Zorginstituut Nederland (ZIN). Samen met huisartsen, medisch specialisten, zorgverzekeraars en patiënten is in kaart gebracht welke diagnostetests, behandelingen en operatieve ingrepen vergoed worden vanuit het basispakket, terwijl ze niet aantoonbaar effectief zijn of geen duidelijke meerwaarde hebben voor de patiënt. Door dit niet-gepast gebruik van verzekerde zorg te verminderen, zou de doelmatigheid van het basispakket toenemen. Ook zouden kosten kunnen worden bespaard. De minister dacht vanaf 2017 jaarlijks € 225 miljoen te besparen. Minstens zo belangrijk is misschien dat al die overbodige zorg beslag legt op de capaciteit en daarmee de toegankelijkheid in de weg staat. De coronacrisis heeft geleerd dat er van die veel geroemde toegankelijkheid van het Nederlandse zorgstelsel weinig overblijft onder de huidige omstandigheden.

Over welke zorg hebben we het?

Een voorbeeld van onzinnige zorg is een kijkoperatie in de knie, genaamd artroscopie. Hierbij verwijdert een orthopedisch chirurg via een operatieve ingreep gescheurd weefsel van de meniscus. In 2010 is de richtlijn voor de ingreep aangepast, omdat bleek dat een operatie bij ouderen weinig

meerwaarde had, en zelfs de knieklachten kan vergroten. Niettemin wordt de operatie nog veel gedaan. Een ander voorbeeld: dotteren van etalagebenen. Looptraining heeft als eerste behandeling de voorkeur. Als dat niet helpt kan alsnog een dotterbehandeling volgen. Ook de behandelwijzen van slaapapneu, lage rugpijn, COPD, astma, prostaatkanker, middenoorontstekingen (plaatsen van buisjes), urineweginfecties, eczeem, psoriasis en baarmoederhalsafwijkingen liggen onder het vergrootglas van het ZIN.

Op grond van het onderzoek door het ZIN zijn richtlijnen en protocollen aangepast. Maar is er ook iets veranderd?

Rekenkamer: programma 'zinnige zorg' mislukt

De Algemene Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar de effecten van het programma 'Zinnige Zorg' (*Verzekerd van zinnige zorg*, 2020). Dat onderzoek concludeert dat het in de afgelopen zes jaar niet gelukt is om zorg waarvan het effect niet vaststaat en die medisch niet noodzakelijk is, uit het basispakket te halen. Het programma heeft nauwelijks kostenbesparingen opgeleverd. Waar het Zorginstituut de kostenbesparingen op potentieel € 265 miljoen per jaar inschatte en de minister inzette op € 225 miljoen, komt de

Algemene Rekenkamer uit op maximaal € 82 miljoen. Het advies is dan ook te stoppen met 'Zinnige Zorg'.

Oorzaken van de mislukking

Het programma heeft veel herzieningen van richtlijnen en protocollen opgeleverd, maar die drongen niet goed door in de praktijk. Daarvoor is een aantal oorzaken aan te wijzen.

Ten eerste heeft de minister al in 2015 de financiële doelstelling geschrapt. Daarmee was de druk van de ketel. Ten tweede mist de Rekenkamer bij het Zorginstituut een strategie over de inzet van zijn bevoegdheden als veldpartijen de verbeteringen niet uitvoeren. Kortom: vrijblijvendheid troef.

Ten derde wordt het doen van onderzoek in de praktijk naar wat 'zinnige zorg' is, sterk bemoeilijkt door de regelgeving. In *Medisch Contact* van 15 januari 2020 staat een artikel dat beschrijft hoe de regelgeving dit onderzoek lam legt. In het hoofdlijnenakkoord medisch-specialistische zorg is vastgelegd dat we de zorg steeds beter wetenschappelijk onderbouwd willen krijgen en dat evaluatieonderzoek een geïntegreerd onderdeel wordt van de reguliere zorg. Met de huidige regelgeving is dat onmogelijk. Ten vierde moeten, om de bewezen effectieve zorg te laten doordringen tot de behandelpraktijk, de partijen in de medisch-specialistische zorg elkaar aanspreken als veranderingen niet worden gerealiseerd. Volgens programmavoorzitter Zinnige Zorg Sjoerd Repping gebeurt dit te weinig (*Zorgvisie*, 19 oktober 2020).

Ten vijfde zijn er veel partijen die er belang bij hebben dat alles blijft zoals het is. Patiënten oefenen vaak grote druk uit op de huisarts om doorverwezen te worden, hoewel de huisarts ze uitlegt dat afwachten echt een betere optie is. Huisartsen zijn het gezanik ook een keertje zat en verwijzen door. Het inkomen van medisch specialisten is (deels) nog steeds afhankelijk van het aantal

ingrepen en ziekenhuizen ontlenen hun bestaansrecht aan een bepaalde 'productieomvang'. En als er dan geen financiële en inhoudelijke druk is, er geen cultuur van voortdurend streven naar kwaliteitsverbetering bestaat en de regelgeving de verbetering vooral in de weg staat, blijft alles bij het oude.

Corona

Nederland bleek niet voorbereid toen Covid-19 de eerste keer toesloeg. Dat had niet zo hoeven zijn, want virologen en epidemiologen hadden al jarenlang gewaarschuwd. Nog veel dommer was het dat gedurende het begin van de tweede golf autoriteiten en deskundigen voortdurend riepen dat het gelukkig meeviel, want er was intussen eigenlijk niets verbeterd. Mogelijk met uitzondering van de beschermende kledij, maar ook daar horen we alweer verhalen over krapte. Aan de broodnodige 'overcapaciteit' die je nodig hebt als er een pandemie uitbreekt en die bijvoorbeeld in Duitsland wel bestaat, is gedurende de zomermaanden niet gewerkt. Meer capaciteit betekent niet één op één meer dokters, zusters en bedden. Door de totale capaciteit in een veel groter gebied, bijvoorbeeld heel Nederland, onder één regie te brengen kan die veel doelmatiger worden benut. Dan hoeft er niet meer geleurd te worden met patiënten en kan ook in tijden van corona capaciteit beschikbaar zijn voor echt noodzakelijke zorg.

Ledenwerfactie

Tot 1 april 2021 hebben wij een aantrekkelijke actie: 'Leden werven leden'. Wanneer u twee nieuwe leden werft, ontvangt u als aanbinger een cadeaubon twv € 25,-. Meer informatie: www.pfzw-belangenvereniging.nl/ledenwervenleden

Ingezonden

Henk Messchendorp heeft van zijn hart geen moordkuil gemaakt en ons onderstaand gedicht gestuurd. Daarmee vertolkt hij de mening van heel veel gepensioneerden in Nederland, denken wij. De redactie heeft daarom gemeend het gedicht te moeten plaatsen onder de rubriek Ingezonden.

"OLD DUTCH LIVES MATTER" OOK WIJ DOEN ERTOE !!!

Van het oude naar het nieuwe pensioenreglement kwam wat moeizaam door het FNV ledenparlement. Er lijkt een eind te komen aan het pensioengeklungel we zien een beetje licht aan het eind van de tunnel.

Afscheid van de vermaledijde veel te lage rekenrente de zeer onredelijke rem op de dekkingsgraadprocenten. Weg met de waanzin dat 1.500 miljard onvoldoende is al veertig jaar 8% gemiddeld rendement dat is wat het is.

Er komt een eind aan het voortdurende DNB-beknotten van onze toezichthouder op de overvolle pensioenpotten. Helaas moet er nog minstens vijf jaar worden gewacht alvorens aan de reeds gepensioneerden wordt gedacht

Volgens de politiek moeten we solidair met Europa zijn maar solidair met onze ouderen is hier

al tien jaar schijn.
Voor indexatie van ons pensioen is het nu de hoogste tijd dan komt voor "old dutch lives matter" ook gerechtigheid.

Het is toch alleszins redelijk dat wij het niet verdragen en om een spoedige verhoging van onze pensioenen vragen. Onze generatie heeft de basis voor het vermogen gelegd en dan is een fatsoenlijke behandeling meer dan terecht.

In moeilijke tijden kun je zoals altijd op ons vertrouwen zeker nu om ons land weer financieel op te gaan bouwen. Om in dit coronatijdperk onze economie te stimuleren is het hoogstnodzakelijk onze pensioenen te indexeren.

IJhorst, 2020
Henk Messchendorp, lid BPP

Ergert u zich ook zo?

Auteur: Jaap van der Spek

Een jonge dame in het programma Op1 neemt het op voor de studenten en andere jonge mensen: "Ze hebben het moeilijk, want ze worden in een belangrijke periode in hun leven belemmerd te doen wat gebruikelijk is. Ze zijn eenzaam, worden depressief en missen hun sociale contacten. Vooral de feesten, die toch ook bij hun leeftijd horen. Daar zou meer aandacht voor moeten zijn".

Je verwacht dan dat de presentatoren kritische vragen stellen. Dat gebeurt niet. Alleen de aanwezige directeur van een ziekenhuis wijst op de nare consequenties van het Covid-19 virus en de overvolle ziekenhuizen. Als presentator zou je ook het volgende aan die jonge mensen, die zich slachtoffer voelen, kunnen voorleggen:

Een vriendin van ons is ernstig ziek en heeft niet zo heel lang meer te leven. Zij zou nog graag met haar man een paar buitenlandse reizen willen maken. Het is haar laatste kans. Door corona kan het niet. Is het leed van studenten erger? Is dit geen belangrijke periode in het leven?

Veel gepensioneerden zien hun kinderen en kleinkinderen veel minder of helemaal niet meer. Ze missen een deel van het opgroeien met de bijbehorende herinneringen. Ze zijn gedwongen nu veel meer thuis te zitten en kunnen niet naar het buurthuis voor een kopje koffie. Of ze kunnen niet naar de sportclub waar ze vrijwilliger zijn. Juist in deze levensfase is dat zo belangrijk. Is dat minder erg?

Veel echt oudere mensen hebben vijf jaren van hun jonge leven gemist en veel ellende meegemaakt door de Duitse overheerser. Op een essentieel moment in hun leven. Minder erg?

De jongere werkenden, zo tussen dertig en vijftig jaar, kunnen niet naar kantoor en werken thuis, worstelen met kinderopvang als er leerkrachten ziek zijn en missen hun mogelijkheden tot ontspanning in sport, spel en gezellige bijeenkomsten. En dat alles net in de belangrijke fase in het leven als het om de toekomst van hen en van hun kinderen gaat. Minder belangrijk?

De cultuursector wankelt en de mensen die daarin werken weten niet of ze over enige tijd nog een boterham hebben. Muziek maken kunnen je hooguit nog op je bovenkamer en de levensader "theaterapplaus" is doorgesneden. Is dat minder erg?

Hardwerkende horeca-ondernemers gaan over de kop en jonge horecamensen zoeken naar andere mogelijkheden van bestaan. Pensioengelden verdwijnen als sneeuw voor de zon. Is dat minder erg dan het niet naar een studentenfeest kunnen gaan?

Nog veel meer vragen zijn te stellen. Maar duidelijk is dat we niet in een bepaalde fase in ons leven in de slachtofferrol kruipen. De hoofdvraag is wat mensen van alle generaties kunnen leren van de gebeurtenissen en of ze in staat zijn het glas als half vol te zien, waar half leeg op de loer ligt. Het Covid-19 virus is de vijand van ons allemaal. Alle generaties beleven dat op hun eigen manier, maar er is niet één generatie die meer het slachtoffer is dan de ander. En daarom is het optreden van een eenzijdige jongeling ergerniswekkend. En het ontbreken van kritische vragen ook.

Portobello met gorgonzola en tijm in bladerdeeg

Portobello is eigenlijk een grote kastanjechampignon en kan wel 12 cm doorsnede hebben. Hij heeft een vrij neutrale smaak en is een goede vleesvervanger. Eventueel vóór bereiding schoonmaken met een borsteltje. Ziet er mooi uit en smaakt heel lekker. Leuk om in deze tijd eens uit te proberen. Als voorproefje voor de kerst, nu te maken als lunchgerecht.

Ingrediënten (voor vier personen)

4 portobello's
4 tot 6 roomboter diepvries
bladerdeegplakjes (ontdooien)
100 ml zonnebloemolie
verse basilicumblaadjes (15 tot 20)
200 gram Gorgonzola
2 sjalotjes of 2 zilveruitjes
50 gram rucola
verse zwarte peper (geen zout, de kaas is heel zout)
1 eigeel, bloem en een beetje roomboter
verse tijm
garnering: rode bessen of kleine tomaatjes, truffelolie

De bereiding

Oven voorverwarmen op 200 graden.
Eerst de basilicumolie maken: zonnebloemolie in een beker doen met de basilicumblaadjes en met de staafmixer een mooie emulsie maken. Of de blaadjes heel fijn knippen als je geen staafmixer hebt.

Dan:
Bakplaat met bakpapier bekleden. Aanrechtblad met bloem bestuiven en ontdooide bladerdeegplakjes dun uitrollen (1½ plakje per portobello, 1 plakje is net iets te klein). De portobello op het bladerdeeg leggen en het deeg rondom een beetje bijsnijden voor de juiste lengte. Er omheen vouwen en op de bovenkant een beetje eigeel strijken.

Dan een beetje basilicumolie er overheen druppelen en een plakje Gorgonzola op de portobello leggen. De sjalotjes of zilveruitjes in flinterdunne plakjes snijden en ook verdelen over de portobello's. Nog wat basilicumolie erover, tijm en een klontje boter en zwarte peper. Bakblik in het midden van de oven zetten en 20 tot 25 minuten bakken.

Op een mooi bordje leggen. Of op een beetje verkreukeld pakpapier, geeft landelijk effect. De rucola er overheen draperen en ook nog wat tijm en rode bessen, is lekker fris.

Variatie: met pestosaus en mozzarella, met ham, met Parmezaanse kaas en pijnboompitten, of een paar druppels truffelolie (in kleine flesjes te koop) voordat je het taartje op tafel zet, etc. Laat je fantasie de vrije loop. Met kerst als voorgerecht zijn de rode bessen het meest feestelijk. Eventueel naar smaak ietsje zout toevoegen.

Buon Appetito

GEZONDE FEESTDAGEN!

Ciao Audrey

audrey.mp@hotmail.com

Vanaf nu zullen de kerstdagen heel anders zijn

De dagen worden korter. Het wordt alweer donker als de bel gaat. Jorrit doet open en ziet een man staan, die vraagt of Irene thuis is. "Ja", zegt Jorrit: "Maar we zijn aan het eten. Is het mogelijk vanavond terug te komen?" Dat kan en de man vertrekt. Nadat de kinderen naar bed gebracht zijn, staat hij opnieuw voor de deur. Nu laten ze hem binnen.

Als de koffie is ingeschonken, valt hij met de deur in huis: "Als het goed is ben je een halfzus van mij", zegt hij. Irene schrikt: "Hoe kan dat dan? En wat wil je? Ik heb één zus en naar ik weet niet meer." "Mijn naam is Alex", begint de man en vertelt zijn verhaal. Zijn moeder had na het overlijden van zijn vader eindelijk meer verteld over haar jeugd. En tot zijn verrassing ook over een andere vader. Vol ongeloof had Alex haar aangekeken. Een leven lang had hij gedacht dat de man van zijn moeder ook zijn vader was. Nooit had hij ook maar enige aanduiding gehad, dat het misschien anders zou zijn geweest. Huilend had zijn moeder verteld, dat ze het in het begin wel wilde vertellen, maar dat haar man dat liever niet had. En na zijn overlijden durfde ze het niet te vertellen, omdat ze bang was dat Alex boos zou worden en weg zou gaan. Naarmate de tijd vorderde, werd het steeds moeilijker. Totdat de het haar allemaal teveel werd en ze het toch ging vertellen. Die avond was het voor Alex heel moeilijk geweest. De man, waar hij zoveel van had gehouden, was dus niet zijn vader. Maar wie dan wel?

Zoals zijn moeder verwacht had, was hij inderdaad weggelopen, maar vooral om alles te verwerken. Dat zijn moeder student was in Groningen en dat ze een net afgestudeerde student had ontmoet, waarmee ze na een paar weken de nacht had doorgebracht. En die ze daarna nog maar een paar weken had gezien, voordat hij naar Amerika vertrok. Pas later had ze

foto: Ingmar Unsplash

ontdekt dat ze zwanger was. Ze besloot het kind te houden en toen niet lang daarna een jonge docent veel om haar bleek te geven, was ze met hem getrouwd. De vader verdween weliswaar naar de achtergrond. Maar op één of andere manier bleef hij toch aanwezig. Meer dan veertig jaren lang bleef ze er last van houden dat ze het

Alex niet kon vertellen. Tot de vader van zijn opvoeding na een ziekbed overleed en ze wroeging kreeg. Het werd die avond laat. Irene en Jorrit waren er erg nieuwsgierig naar hoe Alex ertoe kwam te denken, dat de vader van Irene ook zijn vader zou zijn. Want geloven deden ze het nog niet. Het bleek niet eens zo heel ingewikkeld

te zijn. Alex' moeder had de naam genoemd van de man die naar Amerika was vertrokken, Jeroen van Putten. Maar ze had geen foto's. In plaats van een lange omweg te maken naar Amerika, was hij zijn tocht begonnen door de naam op internet te zoeken. Hij kreeg een heleboel links. Er zat op LinkedIn een foto bij van een man die wel wat op hem leek en die de leeftijd had van zijn mogelijke vader. Die had een universitaire studie in Groningen gehad, had een paar jaren in Amerika gewoond en was daarna in Loppersum gaan wonen, zijn geboortedorp. In een artikel van toen nog het Dagblad van het Noorden was hij tegen gekomen, dat deze Jeroen van Putten twee dochters had, waarvan er één in Delfzijl zou wonen. Een dochter met de naam Irene.

Alex had lang geaarzeld. Zou hij zijn vader opzoeken? Zou hij zijn moeder vragen dat te doen? En... was het wel echt zijn vader? Hoe zou hij reageren? Zou hij hem geloven? Wat voor bewijs had Alex? Ten einde raad had hij besloten om Irene op te zoeken en te overleggen hoe hij het zou kunnen aanpakken. En dus was hij bij Jorrit en Irene terecht gekomen.

Ze besloten dat Irene haar vader zou opzoeken om er eerst met hem over te spreken. Ze had ook geen idee of het waar was en al helemaal niet hoe haar moeder zou reageren. Met haar vader sprak ze af twee dagen later op bezoek te komen als moeder niet thuis zou zijn. Dat gebeurde.

Logisch dat haar vader na het verhaal verbouwereerd was. Maar het klopte dat hij voor zijn vertrek naar Amerika een vriendin had gehad. Hij schrok erg, toen hij hoorde dat die ene nacht een jongen had opgeleverd. Hij zat boordevol vragen, maar ook nog met twijfel. Hij had inmiddels een goede baan in de Eemshaven en daarnaast nog wat lucratieve handel in onroerend goed gehad. Met als gevolg dat hij over een heel vermogen beschikte. Dat zou best oplichters kunnen aantrekken. Hij wilde er eerst met zijn vrouw Anja over spreken en daarna Alex ontmoeten om de nodige vragen te stellen.

Tot zijn verrassing nam Anja het heel

goed op. Ook zij had aarzelingen, maar wilde die Alex toch wel ontmoeten. Dat gebeurde een week later.

Na maar een paar uren vragen stellen, was Jeroen ervan overtuigd dat de moeder van Alex zijn vroegere vriendin moest zijn geweest. Bovendien, al na een paar zinnen herkende hij zoveel in Alex, dat het hem wel duidelijk was dat deze man waarschijnlijk toch wel zijn zoon zou zijn. Middenin de nacht vertrok Alex en reed door naar zijn moeder, die hij had gemeld dat hij laat bij haar zou komen.

Het was al ochtend toen zijn moeder

met tranen in haar ogen eindelijk naar bed ging. Een week later was ze op bezoek gegaan bij Irenes vader en moeder.

Weer een week later. Op kerstavond zaten ze allemaal bij elkaar. De gezinnen van de twee zussen, hun vader en moeder, Alex en zijn moeder. Alsof ze elkaar al jaren kenden. Het werd weer laat. En toen ze naar bed gingen, trokken ze vol emotie de conclusie dat vanaf nu de kerstdagen heel anders zouden zijn.

foto: krakenimages op unsplash

Zorg om de zorg

Auteur: Pierre Thijssen

Op het moment dat ik dit schrijf, kleurt ons land code rood. Een totale lockdown lijkt onafwendbaar, alleen mijn eigen Zuid-Limburg kleurt nog oranje. De stad Luik, dertig kilometer zuidelijker, wordt nu al bestempeld als het nieuwe Bergamo. Waar gaat dit heen. Door de gedwongen toestroom van coronapatiënten gaan ziekenhuizen in heel Nederland de gewone zorg noodgedwongen weer afschalen. Veel ziekenhuizen sluiten onder andere meerdere operatiekamers. Zo kunnen er dagelijks minder mensen worden geopereerd en deze aantallen gaan nog fors oplopen, zoals het er nu uitziet. Met alle gevolgen van dien. Patiënten die stonden ingepland en wier ingreep medisch uitstel kan hebben, zijn inmiddels door de ziekenhuizen in kennis gesteld. Zij vinden dit vreselijk, maar noodzakelijk. Ook in Limburg loopt het aantal besmettingen en opnames momenteel behoorlijk op.

Landelijke afspraken

Daarnaast zijn er landelijk afspraken dat de ziekenhuizen elkaar helpen en patiënten overnemen daar waar nodig. Een les van de eerste golf is dat de ziekenhuizen de normale ziekenhuiszorg zoveel als mogelijk overeind willen houden. De afspraken op poli's gaan zoveel mogelijk gewoon door. Echter niet in alle ziekenhuizen. Dat mocht ik onlangs zelf ervaren toen ik een afspraak wilde maken voor een poliklinisch bezoek aan de uroloog. Gezien mijn geringe klachten is dit bezoek *on hold* gezet en krijg ik uiteindelijk schriftelijk bericht wanneer ik weer bij de uroloog mag verschijnen. Gelukkig blijft de acute zorg, verloskundige zorg, cardiologische spoedzorg en zorg aan patiënten met kanker overeind.

Coronapatiënten over het hele land verspreid

Het ingrijpen in de reguliere zorg is nodig, omdat er momenteel relatief veel patiënten zijn opgenomen die

positief testen op corona of 'corona-verdacht' zijn. Men verwacht bovendien dat het aantal coronapatiënten op zowel de verpleegafdelingen als de intensive care nog behoorlijk zal kunnen oplopen. Men wil voldoende bedden beschikbaar hebben om patiënten te kunnen opvangen die via de Spoedeisende Hulp in de ziekenhuizen binnenkomen en direct zorg nodig hebben. Zo zal dat in heel Nederland gaan gebeuren. Het gevolg zal dan ook zijn dat coronapatiënten over het hele land verspreid gaan worden en ook weer in Duitsland terecht kunnen komen. Het zouden wel eens heel gedenkwaardige feestdagen kunnen worden, zonder onze dierbaren in de directe nabijheid. Ik hoop dat ik ongelijk krijg, maar ik moet dat helaas betwijfelen.

Tekort aan verpleegkundigen

Alle ziekenhuizen in ons land kampen met een tekort aan verpleegkundigen en daarbij is er nog eens een ziekteverzuim van rond de 10 procent, mede veroorzaakt door factoren als werkdruk etc. Evenals in de eerste coronagolf, zal de gewone zorg wel weer gedeeltelijk of helemaal stil vallen. Ver voor de crisis was er ook een tekort aan verpleegkundigen. Waarop de ziekenhuizen extra mensen aantrokken om verpleegkundigen te ontlasten. Ze zijn verzorgenden en zorgassistenten gaan opleiden. Die kunnen directe verzorging leveren. De ziekenhuizen worden nu keihard geconfronteerd met de afschaffing van de inservice-opleidingen, gelijktijdig leren en vooral al inzetbaar zijn op de werkvloer. Wie heeft ooit bedacht om die af te schaffen?

Er is een tijd lang meer dan 100 procent zorg geleverd, dus meer dan in de normale tijd zonder corona. Hoe zal dit het volgend jaar gaan. Krijgen de ziekenhuizen dan uitgestelde zorg vergoed van de verzekeraar? Zal de regering deze onkosten vergoeden?

Wat bij KLM kan, moet toch zeker voor de gezondheidszorg kunnen, nietwaar?

Keuze voor geen bezoek was onmenselijk en had nooit mogen gebeuren

Dan de verpleeg- en verzorgingshuizen, de fout van de eerste lockdown mag nooit meer gemaakt worden. Nu zal er wel minimaal één vaste bezoeker getolereerd worden. Het verleden heeft uitgewezen dat de keuze van geen bezoek desastreuze gevolgen heeft gehad en eigenlijk absoluut mensenwaardig was en nooit zo had mogen gebeuren.

Al met al zullen we met zijn allen door deze weer enorm belastende tijd heen moeten en hoop ik dat de regering toch eens duidelijk een financiële prikkel, in de vorm van structurele loonsverhoging, gebruikt om de beroepen in de zorg aantrekkelijker te maken voor de toekomst. Daar komt het gekissebis over de beloofde bonus nog eens bovenop. Nederland op z'n smalst.

We weten al jaren dat de grijze golf er aankomt en er eigenlijk al geruime tijd is, dus de vijver met jongeren droogt langzaam op. Heeft je sector niet meer de juiste uitstraling, dan wordt het werven van personeelsleden een bijna heilloze onderneming voor de zorg. Al met al volop reden tot zorg om onze zorg.

De ontwikkeling van de curatieve zorg in Nederland

Auteur: Joop Blom

Tot 2006 werd de curatieve zorg gefinancierd door ziekenfondsen en particuliere zorgverzekeraars. De zorgverleners werden door de overheid gecontroleerd. Op 1 januari 2006 heeft de overheid, na vele (twintig!) jaren van discussie over wat moest veranderen en verbeteren, een nieuw zorgsysteem ingevoerd. De financiering moest geschieden door zorgverzekeraars, die zelf actief verzekerden konden werven en hun premie mochten vaststellen. Ze mochten ook zogenaamde "collectiviteiten" aantrekken waarvoor een maximale korting van 10 procent mocht worden gegeven. Dat moest de concurrentie verbeteren! De zorgverzekeraars moesten de zorg voor hun verzekerden "inkopen" bij de toegelaten zorgverleners op basis van kwaliteit en kosten. Dit werd gezien als een zogenaamd "semi-commercieel systeem", afgekeken van de Verenigde Staten, dat de kosten in de hand moest houden en de kwaliteit van de zorg moest verbeteren.

Al spoedig werd duidelijk dat dit geen geschikt systeem was voor Nederland. Er werd wel veel over gediscussieerd, zowel bij zorgorganisaties als in de politiek, maar er werd nagenoeg niets veranderd. Gemiddeld vond men wel dat dit systeem niet paste bij Nederland en niet ten goede kwam aan kostenbeheersing en verbetering van de kwaliteit in de zorg, maar men zag op tegen weer veranderingen.

Minister Schippers heeft in 2015 wel een groot onderzoek laten doen, waaraan ook de seniorenorganisaties hebben meegewerkt. Over wat er zou moeten gebeuren in de financiering en uitvoering van de zorg om deze richting 2030 kwalitatief verder te verbeteren en toegankelijk en betaalbaar te houden. Dit rapport verdween bij de

nieuwe regering in de la en ligt er nog steeds!

Coronacrisis bracht samenwerking tussen ziekenhuizen tot stand

Er is nu, mede door de coronacrisis, volop discussie gaande over de wijze waarop poliklinieken functioneren, of medisch specialisten wel effectief werken, of er genoeg geluisterd en overlegd wordt met de patiënt en over ziekenhuisbedden die te lang door een patiënt worden bezet. Door het financieringssysteem was er ook te weinig samenwerking tussen de ziekenhuizen. De coronacrisis bracht dit soort samenwerking tot stand en het werkte!

Ook is de laatste tijd duidelijk geworden dat niet alle ziekenhuizen alle soorten ziekten aan kunnen. Er is een ontwikkeling tot stand gekomen naar regionale basisziekenhuizen en specialistische ziekenhuizen, bijvoorbeeld gericht op kanker, ogen, hart, etc. Dit betekent dat men soms verder weg moet voor een behandeling, maar dat de kwaliteit door deskundigheid toeneemt en de kosten verminderen. Deze ontwikkeling was ook al in 2015 voorgesteld!

Commercie uit het zorgsysteem halen

De coronacrisis hebben velen, ook de politiek, doen inzien dat het zo niet verder kan. Ook de Nederlandse Zorg Autoriteit (NZA) heeft vorige maand een nota naar de overheid gezonden met als titel: "Noodzakelijke veranderingen mogelijk binnen ons zorgstelsel". Kort gezegd willen zij dat de commercie uit het systeem wordt gehaald, de patiënt meer centraal wordt gesteld en dat samenwerking tussen de verschillende zorgverleners verbeterd moet worden. Daar ontbrak het in het huidige systeem dikwijls aan, mede door het financieringssysteem. Ook het huidige

financieringssysteem leidt tot onjuiste prikkels. Behandeling wordt betaald, een advies om niet te behandelen niet! Dat moet eruit!

Het advies, dat veel lijkt op het advies in 2015 (mevrouw Kaljouw, de huidige voorzitter van de NZA, was in een andere functie in 2015 trekker van het toenmalige advies!) is wel negatief ontvangen door de Vereniging van Zorgverzekeraars. Zij bepalen straks niet meer de premies en kunnen niet concurreren! En ook de vereniging van medisch specialisten heeft er moeite mee. Het valt te verwachten dat er een geheel nieuw financieringssysteem moet worden opgezet, waarbij de verzekeraars overbodig worden en de individuele bijdrage van de bevolking voor iedereen gelijk en mogelijk nog meer inkomensafhankelijk zal worden. De huidige coronacrisis heeft de ziekenhuizen ook aan het denken gezet. Zij hebben leren samenwerken!

Ook in de programma's van de politieke partijen voor de verkiezingen in 2021 is over deze problematiek al het nodige opgenomen en zelfs de VVD is nu voor verandering!!

Wij wachten nu af, maar de seniorenorganisaties staan achter deze verbeteringen in de curatieve zorg.

Met de trein naar Nieuw-Zeeland: Tokio

Auteur: Eric van Eck

Een van onze dochters woont met man en drie kinderen in Nieuw-Zeeland. Die willen we af en toe bezoeken. Dan is vliegen helaas onvermijdelijk. Dat is niet alleen slecht voor het milieu, maar ook voor onze gezondheid. Mijn vrouw vond uit dat het ook anders kan. Heel kort samengevat kan je met de trein via Moskou en Peking naar Hong Kong en dan moet je vliegen.

Omdat tien weken van huis naar onze smaak lang genoeg is, hebben we de terugweg toch maar per vliegtuig gepland met een tussenstop van een week in Japan om de jetlag te beperken.

Tyfoon in Japan

Terwijl we bij onze dochter in Nieuw-Zeeland logeren, lezen we in de nieuwsberichten dat er een flinke tyfoon aankomt in Japan. We zien in de krant een foto van een rangeerterrein in Nagano, (Japan), vol met hogesnelheidstreinen die half onder water staan. Dat maakt ons onrustig. We mailen de Treinreiswinkel. De volgende dag al is er uitgebreid en positief antwoord. Alle treinen die wij willen gebruiken werken weer. Dus we gaan en zien wel wat we aantreffen.

Behalve een tyfoon bezoekt ook het nationale rugbyteam van Nieuw-Zeeland Japan. Ons vliegtuig zit vol met breed geschouderde, in zwart gehulde supporters, maar tot mijn opluchting gedragen ze zich heel plezierig.

Druk

Vanaf het vliegveld gaan we per trein naar Tokio, station Shinagawa. Het is half acht 's avonds. Ons is aangeraden om nu twee korte stukken met de metro te reizen, maar wij lopen liever een half uur vanuit dit station: minder hectisch en we kunnen alvast wat proeven van Japan. De drukte in de stationshal is overweldigend. Ik krijg het

benuwd, maar we vinden de goede uitgang. In de reisgidsen staat dat reizen per trein in Japan eenvoudig is. Alle perrons zijn goed aangegeven, ook in het Engels. De treinen zijn op tijd. Als je gereserveerde plaatsen hebt kun je in de rij gaan staan waar jouw coupé zal stoppen. Het blijkt te kloppen. Het enige dat steeds opnieuw een probleem blijkt, is het verlaten van het station door de juiste uitgang. 'Exit' betekent lang niet altijd de buitenlucht, maar vaak een (ondergronds) winkelcentrum of een ander station.

We hebben een plattegrond waarop ons hotel wordt aangegeven en gaan welgemoed op weg. Op een gegeven moment weten we dat we dichtbij het hotel moeten zitten, het Sunroute Shinagawa Seaside hotel, maar we zien het niet. Het is donker, het regent, het waait. We zien wel een ander hotel, Grand Fresa. In arren moede daar naar binnen, maar binnen zien we geen hotel. Na lang zoeken ontdekken we een bijna onzichtbare liftdeur; in de lift alleen een knopje voor de zestiende verdieping. Daar is inderdaad de lobby van hotel Grand Fresa. Marian legt aan de vriendelijke dame van de receptie

uit dat we ons hotel niet kunnen vinden, maar die straalt en zegt: 'U hebt het gevonden, hoor'. Ergens tussen de maand maart, toen in dit hotel voor ons een kamer werd geboekt, en vandaag, is de naam van het Sunroute Shinagawa Seaside hotel veranderd in Grand Fresa. We zijn allang blij en schrijven ons in. Slapen!

Tokio bekijken

De dagen daarop gaan we per trein en te voet door Tokyo. We bezoeken bij station Shibuya de drukste voetgangersoversteekplaats ter wereld. Elke keer dat het stoplicht voor voetgangers op groen gaat, steken gemiddeld vijftienghonderd mensen over! Japanners lopen niet door rood, dus de hele massa verplaatst zich in één keer als een soort golf van mensen. Wie het met eigen ogen wil zien: www.webcamtaxi.com/en/japan/tokyo/shibuya-crossing.html. Toen wij er waren was het overigens niet bijzonder druk. In een koffietentje vlakbij raakten we in gesprek met een Franstalige Belgische jongedame, die in Shanghai (toch ook geen dorp) werkte en Tokio maar erg druk vond. Ze verbaasde zich erover dat twee zulke

oude mensen zo'n verre reis maakten. Ik heb haar gerustgesteld door te zeggen dat de zuster buiten wachtte tot we de koffie op hadden. Ze dacht eventjes dat ik het meende.

Vervolgens naar het Yoyogi Park. Samen met het naastgelegen park rond de Meiji Jingu tempel beslaat het een oppervlakte van ongeveer zeventhonderdduizend vierkante meter, waarin tempels, vijvers en tuinen te vinden zijn. Een oase in de stad en een geliefde plek onder Japanners om te ontspannen. Het was er dan ook meer dan gezellig druk.

We lopen naar het bijzondere district Harajuku, een voetgangersgebied en het domein van jong en trendy Tokyo. De bekende straat Takeshita Dori zit vol met fashion boetieks, tweedehands kledingwinkels en leuke restaurantjes. Wij genieten van het 'mensen kijken'. Kleding in vloekende kleuren en ultragekke kapsels: in Harajuku is dat de norm. De kledingstijlen variëren van heel duister gothic tot extreem kleurrijk en vrolijk. Met mijn 'vijftig tinten grijs' garderobe viel ik hevig uit de toon.

Ook de tweede dag in Tokyo bezoeken we een paar parken en lopen we de hele dag. In die paar dagen hebben we het verschil gezien tussen ontspannen Japanners, in het weekeinde aan de wandel met hun hondjes (vaak in een kinderwagen), en gejaagde werkers op vrijdag. Yuppiewijken en achterbuurtjes. Gigantische stations en een begraafplaats aan een doodstille weg midden in de stad. We hebben niet meer dan een glimp van deze enorme metropool gezien, maar we zullen het niet licht vergeten. Hoewel we langzamerhand 'reismoe' worden, kijken we uit naar de rest van onze rondreis langs Kyoto, Hiroshima en Osaka.

Japan, meer alledaags

Japan, zoals in de folder

Over de BPP

Missie

BPP staat voor Belangenvereniging Pensioengerechtigden bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Wij zijn een onafhankelijke belangenvereniging van en voor alle pensioengerechtigden in de sector zorg en welzijn. Ons belangrijkste doel is inspraak in het beheer van ons pensioengeld.

Bestuur

Liesbeth Schaaap: voorzitter
Jaap van der Spek: vicevoorzitter
Cees Michielse: secretaris
Jaap Dijkstra: penningmeester
Jan van Pijkeren: ledenadministratie
Baukje Vegter: nieuwsbrief en ledenwerving
Rob van Vredendaal: ondersteuning website en ledenwerving

Belangenbehartiging

De BPP volgt de ontwikkelingen rondom de pensioenen op de voet. In het bijzonder bij pensioenfonds PFZW. We onderhouden nauwe relaties met alle betrokken partijen. Van het PFZW-bestuur tot de Haagse politiek en andere betrokken (ouderen) organisaties. Wij oefenen invloed uit door onze vertegenwoordiging in de volgende organen:

1. Pensioenraad van PFZW, hét orgaan voor medezeggenschap en verantwoording binnen het pensioenfonds. Namens de BPP heeft Cees Michielse zitting in de Pensioenraad als lid en Jaap van der Spek als plaatsvervangend lid.
2. Ledenraad van PGGM&CO. Deze coöperatie initieert tal van activiteiten en producten die voor onze leden van belang zijn. U kunt gratis lid worden van PGGM&CO. Baukje Vegter zit namens de BPP in deze ledenraad.
3. Koepel Gepensioneerden, de grootste seniorenorganisatie waarbij de BPP is aangesloten. Bestuurslid Jaap van der Spek is medevoorzitter van de koepel. Andere bestuursleden zijn actief betrokken bij diverse adviescommissies van de Koepel.

Ons Pensioen, nieuwsbrieven en website

Ons Pensioen

De redactie van ledenblad *Ons Pensioen* is in handen van Roelof Jan Mulder (hoofdredacteur), Jaap van der Spek, Eric van Eck en Pierre Thijssen. Zij zorgen dat u goede achtergrondinformatie krijgt over het beleid van de BPP en houden u op de hoogte van ontwikkelingen op pensioengebied.

Nieuwsbrieven

Via onze e-mail nieuwsbrieven informeren wij u over de actualiteit. Bestuurslid Baukje Vegter verzorgt de samenstelling. U kunt zich voor de nieuwsbrief aanmelden via contact@pfzw-belangenvereniging.nl.

Website

Op onze website bieden wij actuele informatie vanuit de BPP en de Koepel Gepensioneerden. Ook voorzien wij u van gedegen achtergrondinformatie over pensioenbeleid. Cees Michielse verzorgt deze website. Zie www.pfzw-belangenvereniging.nl.

Contact met de BPP

Ledenadministratie

Voor aanmeldingen, adreswijzigingen, opzeggingen en bericht van overlijden kunt u terecht bij onze ledenadministratie.

E-mail: ledenadministratie@pfzw-belangenvereniging.nl

Website: www.pfzw-belangenvereniging.nl/contact

Telefoon: Jan van Pijkeren, 06-30689873

NB: Opzeggingen gedurende het verenigingsjaar gaan in per 1 januari daaropvolgend.

Lid worden

U kunt zich aanmelden als lid bij de ledenadministratie. De contributie bedraagt slechts € 11,- per jaar voor een lidmaatschap en € 5,50 per jaar voor een partnerlidmaatschap. U kunt

deze overmaken op banknummer NL83INGB000 455 2579 t.n.v. Belangenvereniging Pensioengerechtigden PFZW.

Helpdesk BPP

Heeft u vragen over uw pensioen? Of wilt u graag advies in geval van problemen met het pensioenfonds? Dan kunt u contact opnemen met de secretaris van de BPP, Cees Michielse, bereikbaar via contact@pfzw-belangenvereniging.nl of 06-17332744. Tip: kijk ook op onze website onder de rubriek 'Veel gestelde vragen'.

Veel gestelde vraag: in geval van overlijden

Bij overlijden stopt het lidmaatschap van de BPP. Heeft u een partner die gerechtigd is tot een partnerpensioen van PFZW? Dan zal de BPP onder gelijke voorwaarden en zonder kosten uw lidmaatschap graag omzetten in een lidmaatschap van uw partner. De pensioenbelangen van uw partner blijven op die manier behartigd.

Bij overlijden stopt uw ouderdomspensioen van PFZW. Uw partner en kinderen hebben in principe recht op partner- en wezenpensioen. Ook heeft uw partner recht op een eenmalige slotuitkering. Is er geen partner, dan krijgen de kinderen jonger dan 21 jaar de uitkering. De uitkering kan ook worden uitbetaald aan de natuurlijke persoon die kosten heeft gemaakt in verband met uw overlijden.

Verhuizing, verandering e-mailadres of telefoonnummer?

Verandert uw (e-mail)adres of telefoonnummer? Neem dan contact op met onze ledenadministratie (zie elders).

Wijzigingen die u alleen aan het pensioenfonds doorgeeft, komen niet bij ons binnen! Het pensioenfonds mag om privacy-redenen namelijk geen gegevens doorgeven aan de BPP. Daarom ons dringende verzoek uw wijzigingen ook aan ons te melden.